

Motion till riksdagen 2025/26:144

av **Per Söderlund och Eric Palmqvist (båda SD)**

Rättshjälp vid tvist gentemot det allmänna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda rättshjälp vid tvist gentemot det allmänna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är viktigt att myndighetsutövning utövas rättvist och i enlighet med lagar och förordningar. Ändå händer det att enskilda medborgare drabbas av myndighetsbeslut som de anser vara oriktiga. I sådana fall finns det möjlighet att avgöra tvisten i förvaltningsrätt. En sådan process kan vara kostsam och den enskilde får själv stå för sina kostnader medan motparten, det offentliga, driver processen med skattemedel. Den enskilde hamnar i ett underläge där den personliga ekonomin är avgörande för hur långt man kan driva ett ärende. Samtidigt är motparten (ofta statliga myndigheter) ofta skattefinansierad och har mycket stora ekonomiska resurser till sitt förfogande. Detta kan leda till att medborgare med sämre ekonomiska förutsättningar inte har råd att driva en process mot det allmänna medan en medborgare med goda ekonomiska förutsättningar kan göra det. I sin tur leder det till att alla inte är lika inför lagen då alla inte har den ekonomiska styrka som krävs för att hävda sin rätt.

Risken om det offentliga skulle ersätta den enskildes kostnader för alla ärenden till förvaltningsrätten är att det skulle kunna missbrukas. Därför bör ett förfarande övervägas där den enskildes kostnader ersätts av det offentliga i de fall där den enskilde får rätt. Ett alternativ kan vara att förvaltningsrätten tillerkänner den enskilde ett belopp motsvarande hela eller en del av dennes kostnader efter att ärendet slutgiltigt avgjorts.

En utredning bör tillsättas för att utreda möjligheten till ekonomiskt bistånd vid juridiska processer gentemot det allmänna i enlighet med vad som angetts ovan.

